

КОСМОС ҚАҲРАМОНЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА
МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ЙИЛ
ЧИКИШИ.

№ 143 (5492).

23
ИЮЛЬ

ЧОРШАНБА

1975 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ҚОЗОҒИСТОН ДИЁРИДА САМИМИЙ УЧРАШУВ

ОРҚАЛИҚ. 21 июль. (ТАСС мухбири). «Союз-19» космик кемасининг командири Алексей Леонов ва бортиккер Валерий Кубасов КПСХ XXI съезди номли совхоз қўғонидан 30 километр ва Орқалиқдан 54 километр шимол-шарқда ерга юмшоқ қўйишга, бугун вертолётларда Қозоғистондаги ана шу шаҳарнинг аэропортига элиб келирилди.

Бу ерда меҳнаткашлар ва жамоатчилик вакиллари азиз меҳмонларини кутиб олдилар. Тўғрай ободият партия комитетининг биринчи секретари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

С. Х. Хусанов, область партия комитетининг раиси Ю. Н. Трофимов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари: «Терсакавский» совхозининг механизатори А. Инкбаев, Ушаков номли совхоз тракторчилик бригадасининг бошлиғи Н. Н. Курленок А. А. Леонов билан В. Н. Кубасовга самимий табрик сўзларини айтдилар.

Жасур совет фазогирлари Орқалиқ шаҳрининг фахрий граждандари қилиб сайланганликларини уларга маълум қилди. Ҳаётлар, шу жумладан маҳаллий гилдиялар «Союз-19» ва «Аполлон» кемаларининг

биргалишиб учинини тасвирлаган гилдия уларга тортқ қилинди.

Алексей Леонов ва Валерий Кубасов шодона кутиб олганликларини учун миннатдорчилик билдиришга, америкалик астронавтлар билан бирга ўтказган экспериментларни тўғрисида гапириб бердилар. Ватанимиз ҳар қандай топпиринини баҳарига тайёр эканлигини айтдилар.

Космонавтлар бугун ҳаво лангирда Орқалиқдан жўнаб кетдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Космик кемалар — «Союз-19» ва «Аполлон»нинг тарихда биринчи ҳалқаро биргалишиб учинини тайёрлаш ва ўтказишда қатнашган оғир, олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар, ишчилар ва космонавтлар коллективларимиз ва табиғатларимиз иши тўғрисида катта таъмирлик қилганликларини ва диққат-эътибор берганликларини учун, самимий табрик ва қутлоқ сўзларини учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига самимий миннатдорчилик билдираман.

Бизнинг қилган меҳнатимизни жонон Коммунистик партиямиз, ҳукуратимиз ва шаҳсан ўртоқ Леонид Ильич Брежнев юксак баҳолаганликларидан хурсандимиз. Улар тинчлик ва ҳалқаро бексинилини юмшатиш сесатини оғишмай ва изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар. Космосдаги табиғат асосий илмий-техникавий проблемаларини ҳал этишда Совет ва Америка ҳалқлари куч-қайратларини бирлаштириш мумкинлигига иққол ва ишонтираран мисолдир ҳамда бу бутун ишонтир маънавиятга хизмат қилди.

Ўрдин қўғалар космик кемаларининг тарихий биргалишиб учини космосда ҳамма мамлакатлар ҳамкорлигига янги-янги ўқлар очди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинча Марказий Комитетини, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуратини ишонтириб айтганимиз, космик фазони бундан бўён тадиқ этиш ва ўзлаштириш борасида Ватанимиз маъсулдилар топпирларини баҳаринида бундан бўён ҳам фидокорона меҳнат қилаверамиз.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СССРНИНГ КОСМОНАВТ УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ А. А. ЛЕОНОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет «Союз-19» кемасида АҚШнинг «Аполлон» кемаси билан биргаликдаги космик парвозни муваффақиятлик амалга оширганлиги ҳамда янги вақтда мардик ва қаҳрамонлик қўрсатганини учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт учувчиси ўртоқ Алексей Архипович Леонов Ленин ордени ва иккинчи «Олтин Юлдуз» медали билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони ўртоқ А. А. Леоновнинг жасорати нишонланиб, қаҳрамоннинг юртида унинг бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1975 йил, 22 июль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СССРНИНГ КОСМОНАВТ УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ В. Н. КУБАСОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет «Союз-19» кемасида АҚШнинг «Аполлон» кемаси билан биргаликдаги космик парвозни муваффақиятлик амалга оширганлиги ҳамда янги вақтда мардик ва қаҳрамонлик қўрсатганини учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт учувчиси ўртоқ Валерий Николаевич Кубасов Ленин ордени ва иккинчи «Олтин Юлдуз» медали билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони ўртоқ В. Н. Кубасовнинг жасорати нишонланиб, қаҳрамоннинг юртида унинг бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1975 йил, 22 июль.

«АПОЛЛОН» КОСМИК КЕМАСИНИНГ УЧИШИ

ХЬЮСТОН, учинини бошқариш маркази, 22 июль. (ТАСС мухбири).

Америка космонавти Т. Стаффорд, В. Бранд, Д. Слейтон «Аполлон» космик кемасининг ортида учинини давом эттирмоқдалар.

Америка астронавти «Союз-19» кемасининг ерга қўйилган тўғрисидаги хабарини эшитганларидан кейин биргаликдаги экспериментда қатнашган совет партнёрларини программанинг муваффақиятлик гуғаланиши билан қутладилар.

«Аполлон» экипажи мустақил программа доирасида янги экспериментларини давом эттирмоқда. Астронавтлар Америка қўғасининг геологик структураларини, денгиз оқилари ва денгиз ҳолатини, шу жумладан соҳил бўён сувларининг инфосланшини ўрганиш мақсадида ерни кузатдилар ва

фотосуратга олдилар.

Стратосферада аэрозолларнинг туғиланишини ва вертикал тақсимланишини ўлчам ишлари бошлаб юборилди, оу аса келгусида космик кемаларнинг асбоб-ускуналарини яратган чоғда ҳисобга олинади.

Ультраинфракрас нуғраниши қайда этиш юзасидан ҳам тақрирлар ўтказилди, бундан бир онология экспериментлар амалга оширилди.

«Аполлон» космик кемаси Тинч океан раионига, 1-вай ороллари ланинда 25 июль Москва вақти билан соат 00.18 минутда суғга қўйилиб керак.

«Янги Орда» вертолёт тағшувчи кема бошчилигида қутқарув группаси ҳозирини узидея кема қўғини мўлжаллаган раионда турибди.

В. ЧУКОВСКИЙ.

А. БОБИКОВ.

КРЕМЛЬ. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев «Союз-19» кемасининг командири А. А. Леонов билан суҳбатлашмоқда. Ушғилди суратда аса, космонавтлар Алексей Леонов билан Валерий Кубасов «Союз-19» космик кемасида ерга муваффақиятлик қўғиларидан сўнг. Бойқўғир космодромга келишган пайти. Улар парвоз ҳақида гапириб бермоқдалар.

ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚУШАМИЗ

Ҳосилга ҳосил қўғинининг шу зардор қўғиларида ҳар бир пахтакор суръатини қўғдан бой бермай, эртаю-кеч ниҳолларни меҳр билан парварини қилипти. Сув, ўғит ва култивация агрохосилла талабларига мувофиқ сифатли ўғназилмоқда.

Колхозимизда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетини, Ўзбекистон ССР Олий Советини Президиуми ва республика Министрлар Советининг барча колхозчиларга, муҳасисларга, коммунистлар ва комсомолларга, қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашларига қарата чиқарган Мурожаати кенг муҳома қилиниб, қиғини маъқуллади. Сўзга чиққан тракторчи, механизатор ва колхозчи тўғқизинчи беш йилликнинг якуловчи йилида янада ташаббус кўрсатиб, пахтадан мўл ҳосил этиштиришга сўз бердилар, янги оширилган мажбуриятлар қабул қилинди. Исмет Юсупов, Бастахўжа Исмаилов каби бригадаларнинг аъзолари ҳар гектар ердан 45 центнердан ҳосил этиштириш мажбуриятини олганлар. Икма Отабоев, Ахром Сайдаловга ўқшан тўғқизинчи меҳнаткорларимиз қўғани сифатли култивация қилиб, озиқлантирмоқдалар. Хўжалиқдаги 1330 гектар пахта майдони уч марта сифатли ишловдан чиқарилди. Ўғанини талабига қараб икки марта, ҳосилни кам майдонларда қўғини ишлов берилиб, учинчи марта озиқлантирилди. Бу аса

барча майдонларда қўғатларининг бир текисда ривожланиб, ҳосил тўғиланишида муҳим роль ўғнади. Колхоз правленисси ва партия ташкилоти берилаётган сув нормаларидан рационал фойдаланмоқда. Ҳар бир бригадда бу иш активлар назоратига олинган. Тажриба фаол қатнашмоқдалар. Бу иш икки сменада ташкил этилганлиги туғайли қўғалар оби-тобида суғориб турилибди. Шона ва қўғаларини тўғиб юборишга йўл қўғамиз. Илгори суғирларни рағбатлантириш учун зарур чоралар қўғилди. Ҳар гектар ердаги қўғани суғоргани учун уларга ўғ сумдан ҳақ тўғиланди. Сифатли суғоришга эришган сувчиларга қўғини рағбатинида 20 процентдан ҳақ тўғил жорий этилди.

Биз қисда вақт ичида қўғани сифатли чеканкадан чиқариш ва ҳосилни қўғайтиришга барча эътиборни қаратганимиз. Маълумки, ўғган йили қўғани парварини қилишда бир муҳча камчиликларга йўл қўғилди. Хатоларимиздан бири шу бўлдики, қўғанини усти шохларни қилиниб, ён шохларини чеканка қилишга тўғиллича эътибор берилмади, иш сифатсиз ўғназилди. Шу туғайли ҳам ҳосил бир-икки процент кам бўлди.

Бизни бригадаларда қўғза кечиб дефосляция қилинди. Батъилларда аса бу иш муддатидан илгари ўғназилди. Юз гектар майдондаги пахтазор қайтадан дефосляция қилинди, оу аса янги ҳосил

нинг беш процент камайишга саоаб бўлди.

Ўғган йили янги ҳосилнинг 75 проценти «зангори кемалар» ердами билан йиғиштириб олинди. Денин, теримда техникадан янада кўпроқ фойдаланиш йўғлари мавжуд эди. Шинделлар тез-тез тозаланиб турилмади. Айниқса, кечалари бу хато тақдорланди. Техниканиннг йилловини тўғла қўғга ололмаслиғимиз сабабли ҳосилнинг бир қисми бушкерларга эмас, ерга тўғилди.

Бу каби камчиликларини энди тақдорламаслик учун ҳозирдан бошлаб барча чора ва тадбирларни амалга ошираримиз. Ҳар бир меҳнаткорининг ишга бўлган маъсулдиятини ошириш юзасидан тушунтириш ишлари олиб борил япти.

Партия ва ҳукуратимиз биз «оқ олтин» ижодкорларни учун доимо таъмирлик қилипти. Шу йилдан бошлаб йиллик қатъий пландан ташқари давлатга сотилган пахтанинг ҳарид нарҳларига 50 процент миқдорда устам ҳақ тўғил жорий этилди. Биз барча куч ва имкониятларини ишга солиб, пахтани кўпроқ машиналар ердамида териб олишга, ҳосилнинг қамиди 80 проценти тўғил ердамида йиғиштириб олишга ҳақ қилдик.

Шуни эър маъсулдият билан қайд қилишимиз керакин, пахта ҳарид нарҳларининг оширилиши тўғрисида партия ва ҳукуратимиз томонидан чиқарилган қарорининг

қабул қилинганидан бери бир йил вақт ўғди. Бу вақт ичида хўжалиқда ағдагина ишлар амалга оширилди. Ўғган йили жуда кўғи бригадалар планинига эмас, ҳақто социалистик мажбуриятларини ҳам орғини билан баҳариб, мусобақада гўғиб йиғдилар. Колхозимиз ҳам йили қўғочлик кўрсаткичлар билан якувлди. Янада белгиланган 25,4 уғрига 35 центнердан ҳосил топпирилди. 3385 тонна ўғрига 4672 тонна «оқ олтин» сотилди. Бунинг ағзига даромадимиз қўғилди. 1 миллион 519 минг ўғрига 2 миллион 123 минг сўғ даромад қилинди. Пахтанинг кўғи қисмининг юқори сортларга топпирилиши ва пландан ташқари орғиқча сотилган маъсул ўғназига 316 минг сўғ қўғини даромад олди.

Бу йил янада дадил қадам қўғимиз: давлатга план бўғица 3440 тонна пахта сотишимиз керак. Биз республика партия ва ҳукуратининг Мурожаатини йиғдиллик билан маъқуллаб, зиммамизга оширилган мажбурият қабул қилдик. 4750 тонна пахта сотишга сўз бердик. Сотилган пахтанинг асосий қисми биринчи сортларга топпирилди. Бунинг ағзига аса даромадимиз янада кўғилди. Муқоаб пландан орғиқча сотилган пахтамиз ҳисобига 306 минг сўғ орғиқча даромад оламиз.

Даромадининг ошишини хўжалиқини илғисодиий жиғатдан яна ҳам мустаҳкамлайди, колхозчиларимиз

реал иш ҳақларини қўғайтиради. Ҳар бир колхозчининг иш ҳақида қўғини рағбатинида 42 тийишдан ҳақ тақсимланади. Биз орғиқча даромадимиз ҳисобига биринчи тағда ерларининг меҳнаткорини ҳолатини йиғдиллик, қишлоқ хўжалиқ машиналарни сотиб оламиз. Мақтаб биносини қўғиллишини теодлаштирамиз.

Хўжалиқда қўғзага ҳосил қўғини бўғаштирмаган ҳолда бошда экилар парваринини ҳам намуналиқ ўғнашиш учун ҳар бир киши астойдил ишлайти. Ҳар гектар ердан 60 центнердан шол, 63 центнердан манжақўғори доин олишни асосий мақсад қўғиди. Шу билан бирга чорва озуқасини мустаҳкамлаш учун социалистик мусобақада кенг ағз олдириб юбордик. Ҳар гектар ердан 140 центнердан беда, 400 центнердан қўғоча этиштирамиз. Чорва қишлоқдага тайёргарлик қўғиш ишлари қўғайиб кетди. Силос бостирини қўғдан-қўғга ағз олдирилмоқда. Беда майдонлари беш марта ўғиб олинди.

Беш йилликнинг якуловчи йили коллективимиз янги зафарлар қўғиб, зиммамга олган социалистик мажбуриятини орғиғи билан баҳариди. Партиямизнинг бўғилган XXV съездининг ағзунлиқ юғуллар билан қўғиб оламиз.

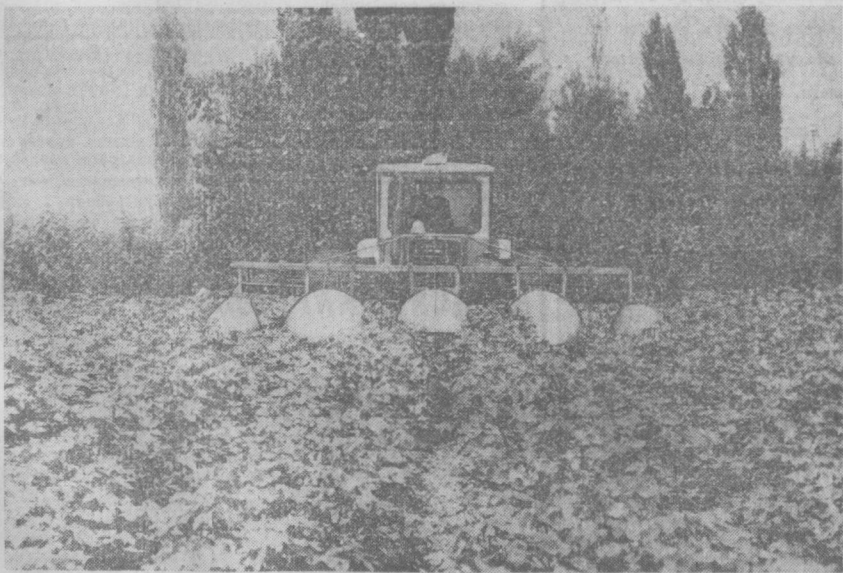
М. КАРИМОВ,

Ўғта Чиринқ раионидида Ленин номли колхозининг раисини.

Т. ДУШАБОВЕВ,

колхоз бош бухгалтерини.

ЧЕКАНКА БОШЛАНДИ

Бу йил Бекобод раионидида Ленин номли колхозда кўғи беш механизаторлар ишлайпти. Улар КПСС XXV съездинини муносиб қўғиб олиш учун ҳаракат қилиб, нормасини ошириб баҳаринишмоқда. Суратда: 4-участка механизатори Эргаш Пўғлатов чеканка қилмоқда.

Т. Маҳмамов фотоси.

САЛОМАТЛИК КУНИ

Яқинда Октябрь район соғлиқни сақлаш бўлими шифокорлари «Саломатлик куни» ўтказдилар.

Уша куни улар аҳоли ўртасида, корхоналарда ва маҳаллаларда турли мавзуда лекция ва суҳбатлар ўтказдилар. Медицина ходимлари гуруҳларга бўлиниб, райондаги бадний буюмлар фабрикаси, 1-трамвай депоси, 2-тикувчилик фабрикаси, «Узгипродхоз» лойиҳа институтидан ишон саломатлигини яхшилаш тўғрисида, медицина фанининг ютуқлари ҳақида ҳикоя қилиб бердилар. Райондаги радиология ва рентгенология институтини, юқумли касалликлар шифохонасининг олимлари ҳам бу ишга ҳисса қўйдилар.

Саломатлик посбонлари район меҳнаткашларининг соғлом ва бақувват бўлишлари учун бутун чора ва тадбирларни кўрмоқдалар. Болалар муассасаларида, мактабларда ва пионер лагерларида тез-тез кичкинотлар саломатликларидан хабар олиб турибдилар.

Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номидаги ўқув ҳўжалигида ўғзаларни қондириб сугоришга жиддий эътибор берилляпти. Шу тўғрй ли нўқоллар шоиа ва гуаларини тўқмай мўл ҳосил тўпаламоқда. Суратда: 2-бригаданнинг тажриба ли суучиси С. Изаатов ўғзаларга оби-ҳаёт оқизмоқда.

ИЛҒОР БРИГАДА ДАЛАСИДА

С. Сегазоев номи совхоз «оқ олтин» бунёдкорлари зарбдор қирқ кунали эълон қилиб, ўғза парварини дун сайини кўчаптирмоқдалар. Улар орасида Марҳамат Искандарова бошлиқ бригада пешқадамлик қилаяпти.

Марҳамат Искандарова — шикояткор ёшлардан бири. У ўрта мактабин тугатгандан кейин Тошкент қишлоқ ҳўжалик техникумига ўқинишга кирди. Техникуми муваффақиятли тугатиб яна совхозга қайтиб келди. Дастлабки икки йил мобайнида далада меҳнат қилди. Унинг ёшлик шикояти, сийдиқидилдан ишлаш совхоз аҳлига ёқиб қолди. Уни бригадир қилиб тайинлашди. Дарё сувини баҳор тоширар, нисон қадрини меҳнат оширар, деганларидек меҳнатсевар Марҳамат ўз меҳнати билан эл ҳўрматига сазовор бўлди.

Ҳозир бу бригада далаларида бўлсангиз яхши ривожланган серхосил ўғзаларни қўриб ҳавасингиз келади. Моҳир меҳнаткор Гайни Сайдалиев эгизларни юмшатиб ўғза қатор оралирига яхши ишлов берляпти, Олтиш Холмуродов, Абдулла Тўхтабоев каби тажриба-

ли сувичлар ўғзаларни қондириб сугоришмоқдалар. Доно Сайдалиева, Хосият Шарипова, Буолма Қодирова сингари дала юлдузлари нўқолларни парварини қилиб, коллектив оқинишга сазовор бўлишляпти.

— Совхознинг бошқа пахтакорлари каби бизлар ҳам партиянинг шонли XXV съезди шарафига баланд рух билан меҳнат қилаялмиш, — дейди бригада бошлиғи М. Искандарова. — 90 гектар ерда пахта етиштирялмиш. Ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил олишга аҳд қилганмиш. Ҳосил шундан кам бўлмайди. Мен ўзини бу йил машина билан 120 тонна пахта териб бериш мажбурийатини олдим. Республика ёш меҳнаткорларининг қайиригига жавобан беш нафар йилгит-қизларини механизаторлик касбига ўргатаман.

Шикояткор пахтакор Марҳамат Искандарова бошлиқ бригада аъзолари ҳосилга ҳосил қўлиш ойларида ҳамма имкониятлардан фойдаланиб, юксак мажбуриятларини ошириб бажариш учун қуларини тузаларга улаб меҳнат қилмоқдалар.

М. РОЗИҚУЛОВА.

МУЛ ҲОСИЛ УЧУН ЗАМИН

Чиноз районидаги Карл Маркс номидаги колхоз деҳқонлари партиянинг XXV съезди шарафига оширилган социалистик мажбурият қабул қилиб, мўл пахта ҳосили учун мустаҳкам замин яратяптирлар.

Ўртоқ Муассар Абдуллаева бошлиқ бригада аъзолари ишларини ҳар қанча мақсад арзанди. Ҳар бир нўқол меҳри билан парварини қилишмоқда. Бетона ўғлар юлиб ташланди, Кейин икки марта минерал ва маҳаллий ўғит солинди. Ўғзалар уч марта қондирилиб сугорилди, тўрт марта кулътўнциядан чиқарилиди.

Ҳозир далаларни айланган киши бригада деҳқонларининг ишдан беҳад ҳурсанд бўлади. Ўғзалар беғубор ўсмоқда. Шона, гуаларини қўпайтириб бўлиқ қўсақларга айланимоқда.

— Биз, — дейди бригада бошлиғи, — республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан янада гайрат билан ишлялмиш. Июль ва август оиларининг охиригига қатор ораларда 3—2,5 марта ишловдан чиқарилади.

Сўнат Тошхўжаев ва бошқа ўртоқлар бошлиқ 50 центнери бригада аъзолари ҳам мўл ҳосил тўплаб, социалистик мажбуриятларини бажариш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилишляпти. Деҳқонларимиз Солихўжаев, Темирхон Мансуров, Ҳайдарали Исахўжаев, каби тажрибали сувичлар ҳар бир литр сувдан самарали фойдаланишляпти. Шу тўғрйли ўғзалар тез ривожланиб шоиа ва гуаларини тўқиб юборамляпти, аксинча бўлиқ қўсақлар қўпаймоқда.

Ҳўжаликда йилгит-теримга тайёргарлик ишлари ҳам бошланиб кетди. Терим агрегатлари ремонтдан чиқариламоқда, янги машиналар сотиб олинмоқда.

А. ШАРАФНЕВА, Т. ЮСУПОВ.

ИСТЕЪДОДНИНГ СЎНМАС МАШЪАЛИ

Донишманд ўзи учун эмас, ҳамма учун, ўзини яратган ва ардоқлаган халқи учун яшайди. Бу таърифи яқин-яқинларда ҳам файласуфларимиз даврасини гуруҳлаштирган, таълиқ олим, йилри давлат ва жамоат арбоби, Ўзбекистон Фанлар Академиясининг аҳлиқий аъзоси, Абу Райҳон Беруний номидаги Давлат мукофоти лауреати, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, фалсафа фанлари доктори, профессор Иброҳим Мўминович Мўминов шазинга тўла таълиқ этиш мумкин. Бугун унинг ёркин сиймосини юзлаб шоғирдлари, муносиб издошлари чўқур миннатдорчилик хислари билан кўз ўнгига келтиришляпти, уни уларни билан бирга сабфасига ҳисобляйдилар.

Иброҳим ака Бухоро области Шофроник районидаги Тезгулар қишлоғида, деҳқон оиласида дунёга келди. Ёши саккиздан ошиб, оқкорани танийдиган бўлгач, отасининг ёнида туриб, ҳўжаликка қараша бошлади. Ялангоч пойда бонди, лекин қорини нонга тўймади, уст-бошга ёлқимайди.

Ленин замонасининг олий Ҳимматлиги ва олижаноблиги шундайки у ўн минглаб ғариблар, оч-ялангоч камбағал бечоралар қатори уни ҳам култепадан елмаска кўтариб олди. Қўлига қалам-дафтар тутказди, истиқболлиқ мактаб эшигини очиб қўйди.

Иброҳим Мўминов таржимани холанда шундай жумляларни ўқиб мумкин: «Мен 1908 йилда Бухоро области Шофроник районидаги Тезгулар қишлоғида туғилганман. Меҳнат фаолиятини 1925 йили мактабда ўқитувчилик қилишдан бошладим. Самарканд олий педагогика институтини тамомлагач, шу ерда илмий-педагогик ишда қолдирилдим. Ушбу даргоҳда доцент, марксизм-ленинизм кафе-

драсининг мудири, тарих ва филология факультетларининг декани бўлиб ишладим. Сўнгра Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясида ишладим, олий таълимни ривожлантиришга, Ўзбекистон халқ ҳўжалиги учун мутахассислар тайёрлашга озим-кўпим ҳисса қўшдим...»

Дарҳақиқат, Иброҳим Мўминович Мўминов кенг диапазондаги олим, ижтимоий-фалсафий тафаккурни, Ўрта Осиё халқларининг, айниқса Ўзбекистон халқларининг маданияти тарихининг йилриқ биллимонли сифатида машҳурдир. У 1933 йилдаёқ «Диалектик материализм таракқийида ленинча босқич» деган биринчи тадиқотиини эълон қилиб, салоҳиятини намойиш этди. 1941 йилда «Гегель диалектикасининг рационал маъна» номида кандидатлик диссертациясини, 1950 йилда эса «ХХ аср охири ва ХХ аср бошларида Ўзбекистонда ижтимоий-фалсафий фикрларнинг ривожланиш тарихининг мавзусида докторлик иштини ёқлади.

Иброҳим Мўминов илмий-ижодий фаолиятининг муҳим хусусиятларидан бири шундаки, у Шарқ ва Ғарб фалсафасини тадиқик қилди. Жаҳоннинг икки қисмидаги фалсафий тафаккурнинг етуқ намоёндалари қарашларини марксча-ленинча методология асосида ўрганиб чиқди ва таҳлил қилди. Унинг илмий фаолиятидаги серирирралигига 1941 йилда Гегель диалектикаси ҳақида, 1946 йилда эса Мирза Бедилнинг фалсафий қарашларини хусусида йилриқ рисолалар яратганили ёркин мисол бўла олади.

Яна шуниси ҳам борики, Иброҳим Мўминов фалсафа соҳасида эмас, балки умуман ижтимоий фанларини, марксизм-ленинизм назариясини ўрганиш ва пропаганда қилиш, Ўзбекистонда социалистик ва коммуни-

стик қурилишнинг актуал проблемаларини текшириш борасида ҳам самарали ижод қилди ҳамда бу соҳаларга оид 20-дан ортиқ асар яратди. Олим қаламига мансуб асарларнинг умумий сони эса 200 дан ошиб кетади.

Булardan ташқари домланинг бевосита иштироки, раҳбарлиги ва тахрири остида 4 жилдалик «Ўзбекистон ССР тарихи», 3 жилдалик «Ўзбекистон ишчилар синфининг тарихи», Ўзбек Совет Энциклопедиясининг беш жилда, «Диалектик материализм масалалари», «Тарихий материализм масалалари», «Илмий атеизм асослари», «Марксча-ленинча фалсафа асослари» каби йилриқ асарлар нашр этилди.

Иброҳим Мўминов республикада фаннинг йилриқ ташиқлотчиси эди. У олий педагогика академияси, сўнгра Самарканд давлат университетини, Республика Фанлар Академиясининг фалсафа ва ҳўқуқ институтини, Ўзбек Совет Энциклопедиясининг бош редакциясини ташиқил этишда ва ривожлантиришда бевосита иштирок этди. Унинг ташиқлотчилик истеъдоди, юксак илмий обрў-эътибори Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти лавозимига, айниқса намоён бўлди. Бу ерда у узлуқсиз йигирма йил ишлады. Иброҳим Мўминов вице-президент сифатида фанни ривожлантиришга, республикада юқори малакали илмий-педагогик кадрлар тайёрлашга кўндан-кўн уч-гайрат сарфлади, бой тақрибасини ямади. Ўрта Осиё ижтимоий-фалсафий тафаккур тарихини, маданияти тарихини марксизм методология асосида ўрганиш учун Ўзбек совет фалсафа мактабини яратди. Унинг илмий раҳбарлигида 20 та докторлик ва 80 дан ортиқ кандидатлик диссертациялари ёқланди.

Устоз ўзининг илмий-педагогик фаолиятини жамоатчилик ва тарғиботчилик фаолияти билан муҳирона қўшиб олиб борди. У бир неча бор Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоллигига сайланди, қўпгина қақирқ республика Олий Советининг депутаты бўлди.

Иброҳим Мўминов 1968 йилдан то умрининг охирига қадар ўзбек халқи тарихида биринчи марта универсал Ўзбек Совет Энциклопедиясига бош муҳаррирлик қилди. У Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар бўйича доимий комиссиясининг раиси, Бутуниттифок «Билим» жамаияти правлениесининг раиси, СССР Файласуфлар жамаияти Ўзбекистон бўлимининг раиси, «Ўзбекистонда ижтимоий фанлар» журналининг бош муҳаррири бўлиб хизмат қилди.

Мўхтарам олимимиз республика фани, маданияти риважланиш тарихидаги сифатида Венгрия, Чехословакия, Болгария, Покистон, Италия, Греция ва бошқа хорижий мамлакатларда бўлиб, Совет Ўзбекистони социализмни ва коммунистик қурилиш соҳасида эришган ютуқлари ҳақида лекциялар ўқиди.

Партия ва ҳукуматимиз академик И. Мўминовнинг қатта илмий хизматлари ва ижтимоий фаолиятига юксак баҳо бериб, уни 2 та Ленин ордени, 2 та Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Хўрмат Белгиси» ордени ҳамда қатор медаллар билан тақдирлады. Олим бир неча марта Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ерлиги билан мукофотланди.

Бугун ўзбек совет файласуфларининг отахони, Ўзбекистон халқлари тарихи, адабияти ва фалсафасининг қатта билимдон, давлат ва жамоат арбоби, устоз Иброҳим Мўминович Мўминовнинг вайфот этганига бир йил тўла.

ди. Лекин бу бир йил давомида олломанинг зийрак назари, доно ўсти хар кесрада сезилиб турди. Шонир Мақсуд Шайхзодая айтганидай:

Одамлар бўладик, тирингиди улариди,

Одамлар бўладик, мангуликке тириндик.

Иброҳим Мўминов Совет фанига қўшган ҳиссаси, республикада илм-фан ва олий таълимнинг ривожланишидаги улкан хизматлари халқ қалбига, миннатдор шоғирдлар қалбига ўчмас из солди, уни «мангуликка тиринлар» сафига қўшди.

Эл-юрт севган олмининг хотирасини абадийлаштириш мақсадида Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси фалсафа ва ҳўқуқ институтини, Тошкентнинг академиклар шаҳарчасидаги асосий кўча, Бухоро шаҳридаги ўрта мактаб ва Шофроник районидаги колхозга академик Иброҳим Мўминов номи берилди. «Ўзбекистон» нашриёти устознинг меросини тўллаб, нашр этишга киришди.

Айтадиларки, оламда ҳамма нарсая ўзгаради, янгиланади, аммо бир нарсая ҳақиқия боқий қолади: бу дононинг суэно-ю, боғирини иши. Иброҳим Мўминов доно эди, унинг асарлари бунга далил. Иброҳим Мўминов боғир эди, илмдаги жасорати бунга гувоҳ. Олимнинг иши ва орзулари унинг ўзи яратган ижод ва тадиқот мактабида таълим олган шоғирдлари ва издошлари томонидан рўёбга чиқариламоқда.

Яхё ШЕРМУХАМЕДОВ.

Ўзбек Совет Энциклопедияси бош редакциясининг бўлим мудири.

Виктор Евдокимов қўп йиллардан бери Бекобод районидаги Ойбек номидаги совхоз марказий устакхонасида ишлаб келади. Бу пешқадам слесарь кўнлик нормасини мунтазам равишда бир ярим-икки ҳисса ошириб бажарляпти.

Т. Махмамов фотоси.

Чет элларда

МАЪЛУМОТЛАР
МАҚОЛАЛАР
ВОКЕЛАЛАР

ХЕЛЬСИНКИДА ЎТКАЗИЛАДИГАН КЕНГАШ ОЛДИДАН

БЕЛГРАД, 21 июль. (ТАСС). Бу ерда ЮСФР суқушчасини итифок асосининг қарори эълон қилинди. Карорда бундай деб таъкидланади: Хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Хельсинкида ўтказиладиган кенгаш Европа халқларининг тенглиги, ўзаро ҳўрмат ва ҳар томонлама ҳамкорликни принципларида асосланган халқаро муносабатларни вуқуқта келтириш йўлидаги иттилишнинг асэ этирувчи тарихий воқеа бўлады.

Хўжжада кенгаш Европа халқлари ўртасидаги муносабатларда янги вазиятнинг вуқудга келтиришга ҳамда тинчлик ва хавфсизлик шароитида улар ўртасида ҳамкорликни ривожлантиришга ёрдам беради, деб ишонч билдирилади.

ЮСФРнинг президиуми ўз мажлисида ЮСФР президенти И. Броз Тито бошчилигида Умумевропа кенгашининг учинчи босқичида қатнашувчи Югославия делегацияси составини тасдиқлады.

Польша Халқ Республикаси пойтахти Варшава Европанинг янги ўғзал шаҳарларидан бири ҳисобланади. Поляк халқи уруш йилларидаги харобаларни бар-тарф эътиб, замонавий шаҳар бунёд этди. Суратда: Варшаванинг бугунги қўрнини.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

БАТАНГА МЕХНАТ ТУҲФАЛАРИ

ВАРШАВА. Польша меҳнаткашлари ўз миллий байрами — тинчланиш кунини меҳнат гайрати кўш ўрнат вазиятда кўтиб олмақдалар. Бу байрам ҳар йили 22 июлда нишонланади. «Меҳнатимизни — социалистик Ватанга бағишлялмиш» деган шior меҳнатдаги ана шу яқушқиликни ҳаммадан кўра кўпроқ, яхшироқ ифодалаб беради.

Люблиндаги юк автомобиллари заводи коллективия беш йилда қилинган бажарганлиги тўғрисида рапорт берди ва 21 миллиард злотийлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

ЎЗ ЎЛКАНИНГНИ БИЛИНГ
БУДАПЕШТ. Венгриянинг

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ўн минглаб аҳолиси «Ўз ватанининг бил» ҳаракатида иштирок этмоқда. Бу ҳаракатнинг мақсади — жонажон шаҳар, қишлоқ, области, районнинг ўтмишини чуқурроқ ўрганишдан, замонавий ривожланишини яхши билишдан иборат. Ватан ҳадди фронти 15 йил муқаддам бошлаган бу ҳаракатнинг асосий вазифаларидан бири — ёш авлодни ватанпарварлик, социалистик интернационализм руҳида тарбиялашдан иборат.

РУЛАНИНГ АНИҚ ВАҚТИ
БЕРЛИН. ГДР жанубида жойлашган кичик Рула шаҳрининг номи соатларнинг аниқлиги, тишиқлиги ва нафислиги рамзиндир. Бу ерда ана шундай соатлар лрим асрдан буюн ишлаб чиқариламоқда.

Комбинат эришган ютуқлар, унинг меҳнат мароми кўп жиҳатдан Москвадаги иқкинчи соат заводи билан маҳкам ва кўп йиллик ҳамкорлик билан белгиланмоқда.

Германия—Совет дўстлиги, халқаро ишчилар бирдамлиги аънавалари комбинат ёшларига некса авлодлардан ўтди. Йигирманчи йилларда Рулани Германияда «Кичик Москва» деб аташардилар: шаҳар меҳнаткашлари рейхстагга ўтказил-

ди. Бу ерда ана шундай соатлар лрим асрдан буюн ишлаб чиқариламоқда.

Комбинат эришган ютуқлар, унинг меҳнат мароми кўп жиҳатдан Москвадаги иқкинчи соат заводи билан маҳкам ва кўп йиллик ҳамкорлик билан белгиланмоқда.

Германия—Совет дўстлиги, халқаро ишчилар бирдамлиги аънавалари комбинат ёшларига некса авлодлардан ўтди. Йигирманчи йилларда Рулани Германияда «Кичик Москва» деб аташардилар: шаҳар меҳнаткашлари рейхстагга ўтказил-

ган сайлов вақтида доимо ўз овозларини коммунистлар учун берадилар, Москвада ҳозирги иқкинчи соат заводи қуриладиганда эса партия тошйирини билан юқори малакали соатсозлар бригадаси синфидо қардошларга ёрдам кўрсатмоқ учун Совет пойтахтига юборилган эди.

Рула комбинатининг директори Хайнц Веллер ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Совет меҳнаткашлари қардошлик бирдамлигини осдан чинарғавларли йўс улар урушдан кейин замонавий соат ишлаб чиқаришини қатта тиклашда ва ишга туширишда бизга ёрдам бердилар».

(ТАСС, 21 июль).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ПАРИЖ. Франция Компартияси сийсий бюросининг аъзоси Поль Лоран Франция Компартиясининг шарийи Пиреней федерациясини байрамда нутқ сўзлаб: «Биз, коммунистлар ҳамма жойда меҳнаткашлар билан, уларнинг касба союзи ташкилотлари билан бирга борамиз», — деди.

Францияда миллион-миллион меҳнаткашлар ва уларнинг оилалари кузайиб бораётган қийинчиликларга дуч келмоқдалар, бу эса, деб таъкидлады П. Лоран, уларнинг норозилигини авж олдиримоқда. Меҳнаткашлар ўзларининг жипслашган қурашини тобора кенг авж олдиримоқдалар. Франция коммунистлари кенг халқ оmmasини туб муваффақиятларини ҳимоя қилиб, ишдан бўшатилишга, шиксизлик ва қимматчиликка қарши, меҳнат ва турмуш шароитининг яхшиланиши учун кураш олиб бормоқдалар.

ГААГА. Голландия касалхоналарида даволаниш учун тўланадиган ҳақ 1974 йилда 22 процентдан зиёд қўпайди. Ихтисослаштирилган стационар медицина муассасаларида хизмат кўрсатганлиги учун тўланадиган ҳақ 18-21 процент ошди.

НЬЮ-ЙОРК. Пенсильвания штати хизматчиларидан 12.000 кишининг забастовкаси ғалаба билан тугади. Улар иш ҳали ва социал нафақаларнинг қўпайтирилишига эришдилар. Иш ташлашчилар штат маъмуруларининг тақдирларига ва суд таъкибларига қарамай 20 кун давом этган каттик курашдан кейин маъмуруларнинг ён беришга ва касба союзи таклиф этган шартноманинг имзоланишига эришдилар.

(ТАСС, 21 июль).

ДЕХЛИ. Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди Ҳиндистон миллий конгрессе парламент франциясининг мажлисида нутқ сўзлаб, мамлакатда эълон қилинган фавқулодда ҳолат Ҳиндистон миллий конгрессе партияси зиммасига жуда катта масъулият юкллади, деди. Бизнинг ҳар биримиз иқтисодий ўзгартишлар программасини турмушга тадиқ этишда гойат актив қатнашишимиз лозим. Биз барча соҳаларда анчагина муваффақиятларга эришдик, деб таъкидлады Индира Ганди. Бироқ илтири биз ўз зимманига олган мажбуриятларни ҳамма вақт ҳам тўла бажариб келмадик. Оппозиция эса халқнинг ўз қучларига бўлаган ишонч ҳисларига нутур етказишга уриноиб, бундан бир неча бор фойдаланиб келди. Шу босдан ҳам биз ҳаммамиз, жуумладан парламент аъзолари ўзларининг бутун қучларини экономикани юксалтириш соҳасида белгиланган вазифаларни амалга оширишга сарфлашлари, халқия хизмат қилишга ва у билан бирга мамлакатимизнинг келажакини барпо этишга ўз ҳаётларини бутунлай бағишлашлари лозим, деб таъкидлады нутқининг охирида Индира Ганди.

ТОКИО. Япония компартияси-дан кўрсатилиб. Хуига. Олмадаки. (Кнотто префектураси), Тонюура (Ниигата префектураси) шаҳарлари муниципал мажлисларига сайланиш учун овозга қўйилган ўн бир номзоднинг ҳаммаси яшанлаб қучини бўлиб ўтган сайловда сайланди.

СУВ

Гир-гир эсар майин шамол
Зумрад гўза чайқалар.
Оқ яхтакли нуруний чол
Пайкал нира сув тарар.

Бутун фикру ҳаёли банд
Ҳа шига сувчининг.
Куч қудрати булар пайванд
Ҳар нҳолға ҳам унинг.

Ота, бунча севмасангиз
Бу сувчилик касбини?
Десам, аста бошладим сўз
Маҳд этиб сув васфини:

— Бир пиёла сув тутганин
Сувдай сероб бўл дерлар.
Ер қазиб сув келтирганин
Фарҳоднамо шер дерлар.

Тилла мрамар сарқовулар
Гўзаллиги сув билан.
Ишқом-ишқом узулларнинг
Асаллиги сув билан.

Ташна лабга одам жаҳон
Ором берар томчи сув.
Дехқоннинг жон имонию,
Шонига илҳомчи сув.

Э, бун ҳам қўйиб тура,
Дел сувчи отахон,
Алам билан изтиробда
Давом этди ҳафтоюн:

— Бир маҳаллар ватан учун
Жанг қилганим чоғида,
Нақ ғардор бўлиб оғир
Қуйганим сув доғида.

Енар эдим, сув, сув, дея,
Қатра сув йўқ, ҳаво дим.
Хушим кетиб борар эди,
Хиралашиб қўларим.

Шу пайт дўстлар қаредандир
Аранг топиб желди сув.
Евуз ажал чағалидан
Мени тортди олд сув.

Аста-аста танта қувват,
Қўзларимга берди нур.
Қайта ҳаёт берган сувдан,
Айрилмасан бир умр.

Гир-гир эсар майин шамол,
Зумрад гўза чайқалар.
Оқ яхтакли нуруний чол,
Пайкал нира сув тарар.

Зиёд КОМИЛОВ.

Металлургия ва қимёгарлар шахри Олмалик жамоли йил сайин очилиб борапти. Суратда: Ленин номли кўча тасвирланган.

ПЕШҚАДАМ
АВТОБАЗА

74-Тўйтепа автобазаси коллектив ушаро социалистик мусобақани аяқ олдириб ойнади. Қўзғалган планларнинг доимий ошириб бажарилиши. Ярим йиллик юк ташини плани ҳам анча ошириб адо этилди. Пиланди ташқари бир неча юз минг сўмлик юк ташинди.

Автобазада беш йиллик плани тўрт йилда адо этган бригадалар кўп. М. Мадалиев бошлиқ бригада биринчилар қаторида беш йиллик плани муддатидан илгари тўрт йилда бажарди. Шу муддат мобайнида 85 минг тоналдан ортиқ халқ хўжалиги юкларини ташинди.

— Бу йил планда белгиланган 2 миллион 52 минг тонна ўрнига 2 миллион 76 минг тонна халқ хўжалиги юкларини ташинишга қарор қилганимиз. — дейди автобаза директори Муса Усмонов. — Ана шу юкларни ўз вақтида етказиб бериш учун принципаллардан фойдаланишга алоҳида эътибор беришимиз. Шунингдек, машиналар иш унумдорлигини ошириш, вақтдан унумли фойдаланиш, ҳисобига пландан ташқари қўлаб юк ташинишга эришилмоқда.

Суратда: чапдан автобазанинг илгир шоферларидан А. Айменов, Э. Шерматов.

М. Тўраев фотоси.

ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИДА

МАСЛАҲАТЧИ ВА ҲАМКОР

Хунар-техника билим юртлари чинакам кадрлар ўқитишга айланиб қолди. Унинг кучида тахсил кўрган йигит-қиз фойдали касб-хунар эгаллаш жараёнида ўз билимини оширади, амалий малака ҳосил қилади.

Булар, шубҳасиз, таълим-тарбия ишлари замон талаблари даражасида бўлишини, муносиб ўринбосарлар учун ҳамма қўлайликларини муҳайё этишни тақозо қилади. Билим юртлари фаолияти таъминлашда йўлга қўйилиши таъминлашда директорлар кенгашининг роли катта бўлаёпти.

Область хунар-техника таълими бошқармаси ҳузурида иш бошлаган бу кенгаш зиммасига муҳим вазифалар юклатилган.

— Ҳозир областимизда 30 та хунар-техника билим юрти бор, — дейди директорлар кенгашининг масъул секретари И. Ермишин. — Билим юртида олиб бориладиган таълим-тарбия ишларида хунар-техника билим юрти директори тўтган ўрни салмоқлидир.

Бугунги хунар-техника билим юрти яхши жикозланган синф-хоналарсиз, устахона ва кабинетларсиз тасаввур қилиш қийин. Иккинчидан, улар иxtиёридаги ишлаб чиқариш цехлари корхона цехларидан қолтирилган.

Агар қишлоқ хунар-техника билим юртларини олиб кўрадиган бўлсак, уларнинг ўқув хўжалигини колхоз бригадаларига бемалол қўйсак бўлади. Улар иxtиёрига бериб қўйилган қишлоқ хўжалик техникаси паркинни айтмай-сизми? Хунар-техника билим юртининг директори бу ишларга ҳам бевосита қарбарлик қилади.

Кенгашнинг ташкил этилиши ҳар томонлама фойдали бўлди. Ҳозир 20 билим юртининг директори — кенгаш аъзоси. Шу билан бирга хунар-техника таълимининг моҳир усталари, ўқув-тарбия бўлими директори ўринбосарларининг фойдали маслаҳатлари, амалий ерданлири кенгаш фаолиятини янада яхшилаш имконини бераётди.

Кенгаш ўзининг дастлабки йиғилишини спорт ишлари масаласига бағишлади. Жойларда текширишлар ўтказилди. Ютук ва камчиликлар атрофида урганилди. Докладчи ва қўшимча докладчилар белгиланди. Йиғилиш қўрилганидан ҳам зиёда ўтди. Конкрет тадбирлар белгиланди. Йиғилишнинг қароры жойларда ишлаб чиқилди.

Шундан сўнг билим юртларида физкультура ва спорт ишлари анча жонланиб кетди. Кўпгина колхозликлар XXI республика спартакиадасида қатнашиш ҳуқуқини олдилар. Қурашчилар командаси спорткидада ғолиб бўлди. Ангрэн шаҳар хунар-техника билим юртининг велосипедчилари бронза медалини қўлга киритдилар.

Таълим-тарбия масалалари кенгаш эътиборидан четда қолгани йўқ, албатта. Шу масъалда катта билим юртлари фаолияти ўрганилди. Уқиб ва тарбиявий ишларини янада яхшилаш юзасидан оқина тадбирлар ишлаб чиқилди.

Орта Чирчик районидан 42-қишлоқ хунар-техника билим юртида ўтказилган кўйма йиғилиш ҳам яхши натижа берди. Дастлаб, бу кадрлар ўқитишда аҳвол қўйил-

дигидек эмасди. Кенгаш аъзоларининг аралашуви билан камчиликлар бартараф этилди. Уқувчилар учун турар-жой биносини қуриш лозим, деб топилди. Спорт майдончаси тартибга келтирилиб, зарур инвентарлар олинди.

Келгусида билим юрти ётоқхонаси саҳни кенгайтирилди. Бу ерда маданий-тарбиявий ишлар яхши йўлга қўйилди.

Чирчикдаги 19-шаҳар хунар-техника билим юртининг бой тажрибасини кенг ёйди. Янги йўлдаги хунар-билим юртида қилинаётган намунали тадбирларни жойларда қўллаш юзасидан ҳам йўл-йўриқлар берилди.

Чирчикдаги 13, Ангрэндаги 12, Олмаликдаги 50- ва бошқа билим юртларида олиб бориладиган таълим-тарбия ишларини яхши йўлга қўйиш, кутубхона ва клублар фаолиятини кенгайтириш, бадий ҳаваскорликка эътиборни қўйиш, катта таълимчилар, ҳал этилиш лозим бўлган мушаммоқлар турлибди. Айниқса, қишлоқ билим юртларида механизатор кадрлар тайёрлашнинг кенг йўлга қўйиш лозим. Бу ва шунга ўхшаш бошқа масалалар юзасидан ҳам кенгаш ишларига эга.

Кенгаш ўз фаолиятини ана шундай уюшқонлик ва тадбиркорлик билан бошлади. Бундан кейин ҳам у областимиз хунар-техника билим юртлари педагогик коллективларининг яқин маслаҳатчиси, чинакам ҳамхўри бўлиб қолади.

А. АЛИЕВ.

СЕНТЯБРЬ ТАРАДДУДИ

Шу кунларда барча мактабларда янги ўқув йилига қиш тайёргарлик қўриломоқда. Биринчи сентябргача шаҳримизда 6 та янги мактаб ишга тушрилиб, уларда 10 мингта янги ўқувчи таълим олади.

Юнусовд масъавида, Қўйишев ва Собир Раҳимов районларида қад ростлаган бу янги мактабларда сўнгги пардозлар ишлари олиб бориломоқда. Янги билим даргоҳларининг ҳар бири

учун 70—85 минг сўмлик ўқув қуроллари сотиб олинди.

Шаҳримиздаги барча мактабларда ремонт ишлари жадаллик билан олиб бориломоқда. Ёз ойларида 155 та мактаб капитал, 122 та мактаб жорий ремонтдан чиқарилади. Оталик ташкилотларининг ерданлари туғайли шу пайтгача 70 га яқин мактабда ремонт ишлари тугалланиб, билим даргоҳ-

лари ўқувчиларни қабул қилиб олинган пайт қўйиб қўйилди.

Янги ўқув йилида бошлаб барча мактаблар кабинет етмасида ишлаб бошлайди. Ҳозир мактабларда маълум фағлардан дарс ўқитиладиган лабораториялар, кабинетлар замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланмоқда.

С. СУЛТОНОВ,

Ўқитувчи.

Редактор

А. ИСМОИЛОВ.

ХАР ТУҒРИДА

ҚАДИМИЙ ШАҲАРНИ
ОМОН САҚЛАШ УЧУН

КАРОЧИ. Хараппи маданиятининг қадимий обидаси — эраимиздан аввалги III—II мингйилчи йилларга мансуб бўлган Мохенжо-даро шаҳри ҳаробаларини вайрон бўлишдан сақлаш ишлари давом этмоқда. Бу шаҳар Ҳинд дарёсини соҳилидаги катта хувармандчилик ва савдо маркази бўлган, унда металл ва тош ишлаш, кулолчилик ривожланган. Мохенжо-Дорода каналлаштириш, сув таъминоти системаси бўлган. Икки-уч қаватли уй-жой бинолари илмий ғишдан қурилган. Уй-жой массивидан нарийсда жамоат нишотлари маскани қурилган. Мохенжо-Дорода археологлар ўтказган қазинишлар Покистоннинг ҳозирги Синд вилояти Миср ва Миссопатания билан биргаликда ислоқат маданиятининг энг қадимий мустақил манбан бўлаётганини тасдиқлади.

ЭНГ КЕМШИК МИЛЛАТ

ЛОНДОН. Шотландияликлар дунёдаги энг кемшик миллатдир. Ўз ватандошларининг гилини текширган шотландиялик мутахассис медаллар ана шундай ачинарли хулосага келдилар.

Буюк Британиянинг шу шимол қисмидаги 16 ашдан ошган жами аҳолининг 44 проценти ҳамма тишдан асган бўлган. Фақат икки процентининггина барча тишлари соғлом эканлиги аниқланди.

Бунинг сабаби ҳозирча маълум эмас, бироқ врачларнинг фикрича, Шотландия аҳоли жон бошига қанд-шакар истеъжоз қилиш жиҳатида дунёда олдинги ўринлардан бирида турганлиги, яъни бу ердаги ҳар бир киши йилга 50 килограмма қанд-шакар истеъжоз қилиши бунинг асосий сабабларидан бири эканлиги ахтимоладан ҳоли эмас.

(ТАСС).

НЕФИЗЕ ХОНИМНИНГ ЎКИНЧЛАРИ

Яқинда Бекобод шаҳрига Каловна шаҳарчасида консерва завод қурилиши учун ишчи ёллаганини айтиди. Биз нҳоятда хурсанд эдик...

Биринчи кун ишга кетганимизда қалбимизда ҳам ўзини, ҳам қувонч туйғуларини ҳукмон эдик...

Одатла одам келажакка бўлган ишончини йўқотса тушқунликка тушади. Унга ҳамма нарсаси ботиб қўлиб қолади. Мен яшаб турган муҳитда ҳам олди кишиларнинг ҳаёти худди шундай эди.

Сеннинг келажакининг бойлар, фермерлар белгиледи. Меҳнатқиллар уларнинг бойлик қудратини ошириш мавбани бўлиб қизмат қилди. Фақат ўз қорининг учун қайғурасан. Фарзанд ўз падаридан, волидасидан юз ўнрайдиган на моддий ва на маънавий ёрдам бера олмайдиган мамлакат қайси деса, ҳатт нқиланмай Канада деб айтиш мумкин.

1972 йил ҳаётимда жуда оғир ҳодиса рўй берди. Бу ҳодиса мени бир умрга маънавий мажруҳ қилиб кетди. Ишдан қайтаётганимда бир фермер шунчаки эрмак учун қабулват автомобилни олиб келиб машинага урди. Қонга беланган оёқларимга қўзим тушгани билан хушимни йўқотдим. Ўзимга келганимда Келовна БС штаги полицияси маҳкамаси бошлигининг фермерга айтаётган гапларини эшитдим.

— Сиз аинҳор безовталанманг, жаноби фермер, хониминг шу ердаги шифохоналардан бирига олиб борамиз. Ажалли етмаган бўлса, тузалиб кетиши ҳеч гапмас. Қай-филингизни бўзмаг, жаноб. Гўрбай!

Бу сўзлар вужудимни титратиб юборди. Йна хушимдан кетдим... Бир маҳал қўзимни оқсам шифохонада ётибман. Бу аса мен учун хотирмалик эмас, балки катта бир ташвиш эди. Чунки, шифохонада даволанганим учун катта пул тўлашим шарт. Пулимиз бўлмасе, сизин биров даволамайди. Бундан ташқари, соғлиқ пайитинида ҳам медицина ёрдами учун ҳар ойда 12 доллар 5 цент тўлашга мажбурсиз. Агар биров

ой ана шу ҳақ тўламаса, медицина ёрдамидан мутлақо мажруҳ бўласиз. Даволашнинг зарур дорин-дармонлар учун аса ана қўшимча ҳақ тўлаш керак. Ана шунинг учун ҳам бутун фожиямни унутиб, шифохонада етишдан бош тортиш фикри туғилди менда.

Лекин мажруҳ бўлиб қолиш ундан ҳам дахшатли эди. Наҳора, барча қийинчиликларга чидашга майжур бўдим. Оз бўлсада, фарзандларим Реф билан Иллар хабар олиб туришди.

Гарчи мамлакатимизда чоп этиладиган «Журнал Оф те американ медикал асассейнш» журналинда тиббий ёрдам қўрсатиш тобора мукамаллашяётгани, яхшиланяётгани ҳақида хабарлар босилиб турсада, бизларнинг ҳаммаси фақат пудлолар маънафати учун кизмат қилади. Шунингдек, ўқимини бўлиш ҳам долларларга боғлиқ. Меҳнатқилларга социал ёрдам қўрсатиш жуда паст савияда.

Оттавадан Москвагача бўлган океан усти ҳаво йўлини босиб ўтишимиз, қўсимс ҳаёқондан ўтишимиз. Мана, нихоят Москва — бахтиёрлар мамлакатининг пойтахти. Москва қўчаларидан юрган ҳар бир кишига ҳавас билан боқаман. Чунки, улар ҳар бирининг ўз орузси, келажак мақсадлари бор. Улар ана шу мақсад сари интилишди. Ўз бахтларини ўзлари яратишди.

Серкўёш Ўзбекистонга келганимда аса бу ердаги ўзгаришлардан ҳайратта тушдим. Мен илаз турган штада Тошкент ёни Таскентдаги қайта қуриш учун ариш аср эмас, балки беш юз йил ҳам мамлик қилади. Кишиларнинг фаровон ҳаёти, бир-бирлари билан ўзаро самимий, назокатли суҳбатлари, турли миллат халқларининг бир оила фарангларидек ҳамжиҳат яшаётганлиги ҳар қандай эҳт эл кишини ақлини лол қолдиради...

Мен Бекобода бир неча кун бўлиб, телевидение қўрсатувларини томоша қилаётганимда ҳам эшитириш ва қўрсатувларининг барчаси одамларни коммунистич

кор» қозандиси 14-ўринда келмоқда.

ТОШКЕНТИКЛАР ОЛДИНДА Самарқандда шахмат бўйича республика 40-чемпионати давом этмоқда. Ҳозирча шахматчилар ўзаро йи марта уграшди. Ваҳшларнинг қўчилигини муваффақиятли лқулаб, ўз икконингдан 7,5 тадан очко тўплаган олмалиқлик В. Абзалов ва тошкентлик В. Егин турнида пешқадамлик қилмоқдалар.

Т. СУЯРОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ҲИСОБ ОЧИЛМАДИ

Олий лига командаларни иккинчи дараининг биринчи матчининг ўтказиб бўлди. Душанба кун «Торпедо» Донецкнинг «Шахтер» командасига қабул қилди. 90 минут давомда ҳар иккала томон ҳисобини очиниға қўи уринди. Аммо дарвозабонлар ва ҳимоячиларнинг аниқ ҳаракати туғайли дарвозавлар даҳсалзали саклаб қолди. Иккинчи дараининг биринчи туридан сўнг «Пахта-

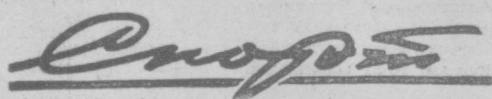
кор» қозандиси 14-ўринда келмоқда.

ТОШКЕНТИКЛАР ОЛДИНДА

Самарқандда шахмат бўйича республика 40-чемпионати давом этмоқда. Ҳозирча шахматчилар ўзаро йи марта уграшди. Ваҳшларнинг қўчилигини муваффақиятли лқулаб, ўз икконингдан 7,5 тадан очко тўплаган олмалиқлик В. Абзалов ва тошкентлик В. Егин турнида пешқадамлик қилмоқдалар.

Т. СУЯРОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

СПАРТАКИАДА
КУНДАЛИГИ

Ригада СССР ҳарламини VI спартакиадаси програмисида шахматчилар баҳси давом эт-

моқда. Ўзбекистон вакиллари ўз гуруппаларида муваффақият қозониб, иккинчи финал гуруппасига кирдилар. Энди улар 7—12 ўринлар учун курашадилар. Маълумки, шахматчиларимиз Белоруссия, Туркменис-

тон ва Қирғизистон командаларини мағлубиятда уграшиб, ўз гуруппаларида Ленинград ва РСФСРдан кейин учинчи ўринни эгаллашган эди.

Киевда аса баскетболчилар мусобақаси кескинлашмоқда. Кейинги учрашуларда Ўзбекистон командаси Арманистон баскетболчиларининг 87:75 ҳисобидеа мағлубиятга учратди. Кеча кечкурун аса баскетболчи йигитларимиз Эстония командаси билан куч сынашдилар.

ТОШКЕНТ
ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского
обкома КП Узбекистана
и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, №26. ТЕЛЕФОНЛАР